

Lespakket 'Als je naar de schoolarts gaat'

(bestemd voor leerkrachten)

Inleiding

Het lespakket *Als je naar de schoolarts gaat* kan worden gebruikt ter voorbereiding van het onderzoek van de schoolarts en assistente van GGD Fryslân Jeugdgezondheidszorg.

De schoolarts komt voor het eerst op school. Helemaal niet griezelig, maar wel onbekend voor de kinderen. Daarom is het goed wanneer kinderen enigszins speels worden voorbereid op de komst van de schoolarts. En dat ze op die wijze vertrouwd raken met de onderzoeken en gesprekken die worden gevoerd. Dit lespakket geeft u enkele suggesties wat u met de kinderen kunt bespreken en doen. De werkbladen kunt u ook mee naar huis geven.

Het onderzoek

Verzamel een aantal instrumenten of foto's die de schoolarts bij het onderzoek gebruikt:

- Stethoscoop
- Meetlat
- Weegschaal
- Leeskaart: cirkels met openingen
- Koptelefoon

Kringgesprek over het onderzoek

Praat met de kinderen in de kring over hoe fijn het is als je lijf gezond is en goed werkt. Denk hierbij aan vragen als:

- Is het fijn als je goed groeit? Waarom?
- Kun je goed horen?
- Is het fijn als je goed kunt horen? Waarom?
- Kun je goed zien?
- Wat kun je allemaal goed zien? Dingen die heel ver weg zijn, dingen die erg klein zijn.
- Is het fijn als je goed kunt zien? Waarom?
- Ben je wel eens bij de dokter geweest?
- Hoe vond je dat? Waarom?
- De dokter schrijft veel dingen op. Waarom?
- Ken je nog andere dokters? (huisarts, oogarts)

Materiaal schoolarts bekijken

Bekijk het materiaal samen met de kinderen. Vertel de kinderen dat ze binnenkort allemaal (5-jarigen) naar de schoolarts en assistente gaan. De schoolarts is een speciale kinderdokter.

- Wat komt hij/zij doen?
- Komt de dokter omdat je ziek bent?
- Komt de dokter alleen?
- Wat heeft hij/zij allemaal mee?
- Moet iedereen naar de dokter?

Naspelen van het onderzoek

U kunt het onderzoek naspelen met de kinderen. U doet alsof u de schoolarts bent. Vertel ook dat één van de ouders of verzorgers erbij aanwezig is. Zo kunnen ze alvast meemaken wat er bij het echte onderzoek gaat gebeuren. Neem steeds een ander kind om een bepaald onderdeel voor te doen. Vraag na elk onderdeel: waarom doet hij/zij dat? Wat weet de schoolarts daarna over jou?

Dit kunt u doen:

- De lengte meten met de meetlat
- Het gewicht bepalen met de weegschaal
- De oren testen door het kind de ogen te laten sluiten en heel zacht een paar woorden te zeggen (kan het kind de woorden herhalen?)
- De ogen testen door een paar kleine voorwerpen of plaatjes omhoog te houden achter in de klas (kan het kind zien wat er omhoog wordt gehouden?)
- Luisteren naar het hart met de stethoscoop
- De polsslag opmeten door uw vingers te leggen op de pols van het kind
- Met een spiegeltje kijken in de mond van het kind

Werkblad 1: Leeftijd

Bespreek dit met de kinderen of laat het door hen invullen. Laat de plaatjes uitknippen en laat ze van jong naar oud leggen.

Werkblad 2: Lengte en gewicht.

Meet en weeg alle kinderen. Ook de schoenmaat en jasmaat kan worden ingevuld.

Werkblad 3: Het onderzoek

Voor het bespreken van de oren, de ogen en de mond kunt u dit werkblad gebruiken.

Oren: waarom is goed horen belangrijk? Vertel dat de schoolarts met een lampje in de oren kijkt.

Ogen: waarom zijn ogen belangrijk? Met een spiegeltje kunnen de kinderen hun ogen bekijken. Op het werkblad kunnen de ogen worden gekleurd. De wimpers en wenkbrauwen erbij tekenen.

Mond: wat kun je met je mond? (praten, lachen, eten enz.) Verschillende smaken proeven: zout, zoet. Gebit: tanden en kiezen, sommige kinderen zijn al aan het wisselen. Waarom krijg je nieuwe tanden? Kinderen kunnen hun gebit intekenen.

Eten en drinken

Werkblad 4: Wat vind jij lekker?

De kinderen kunnen hun favoriete eten en drinken inkleuren en daarna kunnen de kinderen omcirkelen wat zij denken wat gezond is. U kunt uitleggen waarom de producten gezond of niet zo gezond zijn.

Tandenpoetsen

Werkblad 5: Tandenpoetsen

De kinderen kunnen invullen wanneer zij hun tanden poetsen: 's morgens, 's middags en/of 's avonds. Daarnaast kunnen kinderen de kleurplaat Tandenpoetsen inkleuren.

Spelletjes

Enkele spelletjes waarbij horen en zien centraal staan.

- Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en de kleur is .....
- Scherpe ogen: twee rijen kinderen tegenover elkaar, de kinderen die tegenover elkaar staan bekijken elkaar goed. Dan draait één rij zich om en verandert iets aan zich zelf. Weer terug draaien en de ander moet raden wat er is veranderd.
- Kleuren: welke kleuren ken je en zie je in de klas, op weg naar school. Kleuren van kleding laten benoemen.
- Stemgeluid: probeer de stem van een medeleerling te herkennen, met een blinddoek om.

- Geluiden raden: laat een voorwerp vallen zonder dat de kinderen het zien. Raden wat het is: geld, bal, steen, schoen, krijtje etc.
- Fluisterkring: een woord fluisterend doorgeven in de kring. De laatste leerling mag het hardop zeggen. Is het hetzelfde woord als dat wat het eerste kind zei?
- Flessenorgel: zet 10 flessen op een rij met elk een verschillende hoeveelheid water erin. De leerlingen proberen de flessen in de goede volgorde te zetten, van lage naar hoge toon.

Lied: Hoofd, schouders, knie en teen

Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen (2x)

Ogen, oren, puntje van je neus

Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen

(De bezongen lichaamsdelen één voor één aanraken.)

Groeien

U kunt met de kinderen praten over verschillen en overeenkomsten tussen kinderen onderling en volwassenen. Stel bijvoorbeeld vragen als:

- Wat is hetzelfde aan ons allemaal?
- Wat is anders?
- Zijn we allemaal even lang?
- Wie is de langste?
- Wie is de kleinste?
- Hoe kan dat?
- Is de jongste ook de kleinste?
- Is dat altijd zo?
- Kun je een kind uit jouw groep optillen?
- Hoe kan dat?
- Kun je meester/juf optillen?
- Wie heeft de grootste handen?
- Wie heeft de kleinste voeten?
- Wie heeft de grootste maat broek?
- Zet de kinderen op volgorde van groot naar klein.
- Blijft dat altijd zo?

Als verwerking kunnen de kinderen plaatjes knippen van kinderen en volwassenen uit tijdschriften. Ze plakken de plaatjes op een stuk papier, van klein naar groot.

Afsluiting

Nadat de kinderen bij de schoolarts zijn geweest, kunnen ze hun ervaringen vertellen.

- Wisten ze de meeste dingen al?
- Wat deed de schoolarts wat ze nog niet wisten?
- Waarom deed de schoolarts dat?